

7480
12-04-2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Binali YILDIRIM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Lezgin BOTAN

Van Milletvekili

Türkiye'nin sahip olduğu Anadolu, Mezopotamya ve Trakya coğrafyaları geçmişten bugüne sayısız dile beşiklik etmiştir. Bu dillerin her biri bu topraklara tarihsek bir miras olarak büyük bir zenginlik katmıştır. Tek dile dayalı ulus devlet anlayışına geçildiği güne kadar bu diller bir arada özgürce konuşularak geleceğe taşınmıştır. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) 2016 yılında güncellenen "Tehlike Altındaki Diller Atlası" verileri; dünyada konuşulan 6 bin dilin % 43'ünün yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Bu çalışmaya göre Türkiye'de de 15 dilin yok olma tehlikesi altında olduğu belirtilmektedir.

Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Ekindüzü (Hertevin) köyünde birkaç konuşanı kalan Hertevince (Keldanice) de yok olmayla karşı karşıyadır. Kuzeydoğu Arami dillerinden Süryanicenin lehçesi olarak kabul edilen Hertevince, 20. Yüzyıl başında binlerce kişi tarafından konuşulurken bugün sadece iki kişi tarafından bilinmektedir. Hertevincenin de konuşanları kalmadığında Ubihça, Mlahso ve Kapadokya Yunancası gibi yok olup gidecektir. Bu nedenle coğrafyamızın renklerini oluşturan dillere ilişkin dokümantasyon çalışmalarının yapılması ve korumaya alınması için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bilindiği üzere kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği desteklemek amacıyla UNESCO tarafından 21 Şubat günü 1999 yılında Dünya Anadili Günü ilan edilmiştir. Dolayısıyla bu amacı yerine getirmek birinci dereceden devletin görevi ve sorumluluğu altındadır.

Bu bağlamda;

1 – Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Ekindüzü (Hertevin) köyünde birkaç konuşanı kalan Hertevinceyle (Keldanice) ilgili dokümantasyon çalışmaları yapılmış mıdır?

2 – Hertevin (Keldani) dilinin korunması ve geliştirilmesi amacıyla bugüne kadar yapılan çalışmalar nelerdir?

28/4/2

3 – Hertevince (Keldanice) ile ilgili ileriki süreçte hayata geçirilmesi planlanan projeler var mıdır? Varsa bu projeler nelerdir?

4 – Siirt’le ilgili olarak yapılan herhangi bir dil dokümantasyon çalışması bulunmakta mıdır? Siirt’te konuşulan dillere ilişkin yapılan çalışmalar nelerdir?

5 – Çok dilli bir kent olan Siirt’te bütün dillerin eğitim kurumlarında, kültür çalışmalarında ve turizm tanıtımlarında eşit oranda gösterilmemesinin nedeni nedir?